

TĀHEKE

NR.12 1966

Ühine näärिताat

HELJO MÄND

LAANE KÕIGE KÕRGEM KUUSK
VALITUD SAI NÄÄRIPUUKS.
RIDI-RADI, RIDI-RADI,
IGAÜKS TÕI PUDI-PADI.
JUBA EHEIST OKSAD RIPPU,
HÖBENIITE VEDAS TUUL,
AGA KUU NAERUSUUL
KÜUNLATÄPID SÜÜTAS PUUL.

TIMPA-TAMPA, TRILLA-TRALLA
KOGUNESID LOOMAD PEOKS.
VIIMASTENA KUUSE ALLA
TULID TILLUKESED TEOD.
PIDU RATASTRINGI KÄIB.
KUHU NÄÄRITAAT KÜLL JÄI?

NORRA-NARRA NORSKAS, NOOKAS
NÄÄRIVANA-KARUOTT
NAGU MOOTOR OMA KOOPAS,
PEA ALL PADJAKS KINGIKOTT.
MUTID-PÕIALPOISID HÄDAS,
KARUTAATI TERVE NÄDAL
IGAMOODI ÄRATASID,
PALUSID JA KÄRATASID,
NINAST TEDA KÖDISTASID,
KÖRVUST TEDA VEDASID,
AGA OTT KUI AURUMASIN
PUHKIS ÜHA EDASI.
PIDU LÄKS – MIS PARATA –
SEEKORD NÄÄRIVANATA!

Illustreerinud E. VALTER

Saiad ja maiad

OLIVIA SAAR

TEEME KOOKI,
TEEME SAIA,
MEIL ON LAPSED
MAIAD-MAIAD!

KUKKEL-KUKU, KAS SA TEAD,
ET ROSINAIST SUL SILMAD PEAS?

PRA'ANIK-VÄ'ANIK, NALJAVEND,
SUHKRUTOLMUS PÕÖRAB END.

KRINGEL-VINGEL, NINA PRUUN,
KAS SUL OLI AHJUS KUUM?

TERE, KOOK! KUI UHKE SA
OMA KREEMIST KAABUGA!

VALMIS KOOGID,
VALMIS SAIAD,
TULGE, TULGE KÕIK,
KES MAIAD!

Nääritaadile

ERIKA ESOP

SA VIST MÖTLED –
POISIPÖNN
SEISAB PRAEGU SINU EES!
AGA EMA ÜTLES –

ÖNN,
ET MA OLEN JUBA MEES!
POESKI K'AIN MA JUBA ÜKSI
JA TEEN MU!DKI MEHETÖID.
KULLA NÄ'ARITAAT,
KUI VÖID,
KINGI MULLE PIKAD PÜKSID,
JA – SA Ä'RA PANE PAHAKS! –
VEIDIKE KA KOMMI TAHAKS!

Kiisu ja nääripuu

ADOLF RAMMO

NÄ'ARIPUUS
KLAASISED KULJUSED TILKSUSID.
KUULID JA HELMEDKI KILKSUSID –
MIISU NEID K'APAGA SAPSIS,
KIISU NEID USINALT RAPSIS.
NÄ'ARIPUUST
KIISU SAI HÖBEDAPAE LA
ENDALE KENASTI KAELA.
ÜHTPIDI OTS OL I SUUS,
TEISTPIDI S'ATENDAS PUUS.

Näärineol

IRA LEMBER

Matu ja ema läksid näärineole. Näärisalmid olid Matul ammu õpitud. Matu oskas kahte salmi – „Lumehelbekest“ ja „Näärimeest“.

Matu istus ema kõrval ja vaatas eeskava. Ta sosistas: „Ütle, ema, kumba salmi ma loen?“

„Loe „Näärimeest“!“

„Ütlen parem „Lumehelbekest“!“

Natukese aja pärast sosistas Matu jälle:

„Ema, mida ma loen?“

„Eks sa ütle „Lumehelbekest“.“

„Ütlen parem „Näärimeest“.“

Ei tea, kui palju kordi oleks Matu veel emalt nii küsinud, kuid lavale ilmus näärivana. Temaga kaasas olid karu ja rebane. Karu hakkas inimesehäälega rääkima ja luges paberirullilt Matu nime.

„Ma olen siin!“ hüüdis Matu ja jooksis lavale.

Näärivana küsis:

„Mis su nimi on?“

„Matul Ei, hoopis Mart! See tähendab Mart Luht!“

„Ah sina oled siis Matul No ütle, Matu, kas sa mõnda laulu ka oskad?“

Laulu!? Matu laulu ei õppinud, tema õppis ainult salme! Kuidas ta näärivanale ütleb, et oskab ainult näärisalme? Mida laulda? Matu mõtles, mõtles – ja tuligi meelde.

Matu hakkas suure häälega laulma:

„Sind tervitame palavalt, sünnipäevalaps!“

Sind tervitame palavalt, sünnipäevalaps!“

Aga rohkem ei tulnud enam midagi meelde. Matu piilus kahtlevalt näärivana.

Ent muhelev näärivana võttis kotist suure krabiseva maiustusepaki ja ulatas Matule.

Matu oli õnnelik.

Kui ta trügis lastemüüri vahelt ema juurde, küsis ema:

„Miks sa seda laulsid? Sul oli ju kaks ilusat salmi.“

„Näärivana ei tahtnud salmi. Tahtis hoopis laulu!“ vastas Matu maiustusepaki lahti harutades.

TÕELINE MÄNGU- MEES

HOLGER PUKK

Toivo sai näärideks saabastega uisud, hokikepi ja litri. Oligi õige aeg, sest vanad uisud ei läinud enam jalga. Vanast hokikepist ei tasu aga rääkida. Kepp või asi. Lihtsalt kõver roigas.

„Nüüd sa oled tõeline mängumees!“ ütles isa ja Toivo uskus seda isegi. Teisi niisuguseid uiske andis liuväljalt otsida. Helekollast musta käepidemega hokikeppi aga polnud mitte kellelgi. Litri eest käis poistel liivaga täidetud viksikarp.

Toivo pani uisud alla, võttis hokikepi õlale, litri pihku ja läks õue.

Hoovile valatud liuväli oli kisa-kära ja vikskarbi kolksatusi täis. Käis maruline treening, sest homme oli oodata veel marulisemat võistlust. Naabertänava „Rakett“ oli nende „Komeedi“ välja kutsunud. Võib juba arvata, missugune maru siis tuleb, kui komeet ja rakett libedal jääl kokku pörkavad!

Toivo seisatas liuvälja ääres ja vaatas seda vikskarbi roigastega tagaajamist natuke üleolevalt pealt.

Äkki libises karp otse tema jalge ette. Toivo noppis karbi üles ja viskas tagasikätt üle plangu.

Poisid pistsid kurjustama.

Siis heitis Toivo jääle oma tuliuue musta litri. Ja andis sellele niisama uhiuue hokikepiga paraja põksu. Nüüd nähti ka Taivo sätendavaid uiske. Kohe läks

vaatamiseks ja kiitmiseks. Nuruti keppi proovida ja... Eks te tea ise paremini, mida niisugusel korral kõik tehakse ja öeldakse!

Varsti pandi mäng uue hooga käima.

Toivo sättis enda vastasmeeskonna värava lähedale ja muudkui karjus:

„Andke passi! Lükka siia!”

Ja kui poisid litri temale söötsid, siis tema aina löi väravale. Rops ja jälle rops! Helekollane hokikepp välkus uhkelt läbi õhu.

Niimoodi mängiti natuke aega. Siis hakkasid poisid nurisema:

„Mis sa vahid seal! Tule tribla kah!”

Aga Toivo vastas:

„Tõeline mängumees on see, kes palju väravaid viskab! Selle töö jaoks peab päris kepp olema! Egas roigastega midagi...”

Targu jättis Toivo ütlemata, et viimati rabelevad tema uue kepi pooleks. Eks neid hokikeppide purunemisi ole küllalt nähtud!

Mängiti edasi. Aga enam Toivo sööte ei saanud. Päris vilu hakkas ühe koha peal tammudes.

Siis ütlesid poisid, et aitab treeningust küll. Nüüd teevad homseks meeskonna valmis. Ants jääb väravasse, Ivo-Valter kaitsesse, ründekolmik on Erik-Vello-Mati. Reservis see, see ja see.

Toivo nime ei nimetanud keegi.

Lõpuks hakati varustust klapitama. Nüüd tuli mängu ka Toivo nimi.

„Toitsil on tõeline hokikepp ja litter. Need võtame mängu. Kepi saab Vello. Tema on kõva ajaja ja lööja!”

„Ei lähe läbi!” hüüdis Toivo kurjalt.

„Ohoo! Kas sina siis ei taha, et meie „Komeet” võidab?”

„Miks ei taha!” ehmus Toivo.

„Siis on asi korras! Tõelisel mängumehel peab tõeline kepp olema! Anna kohe Vello kätte!”

Mis jäi Toivol üle! Ainult ohata ja oodata järgmisi treeninguid. Siis saab ehk tõestada, et tema tõelisel kepil on ka tõeline mängumees taga.

*Seal, kus müüsi
suvesoojus*

Pildid, mida siin näed, tegi fotograaf Gustav German meie vabariigi kõige suuremas ujulas. See ujula asub Tallinnas Ujula tänavas. Küsimustele vastas treener Ester Sillaste.

MILLEST UJUMAÕPPIMIST ALUSTATAKSE?

Esimestel tundidel mängime ja hullame vees. Lastele meeldib väga rongimäng. Kaks last seisavad nägudega vastamisi ja hoiavad teineteisel kätest kinni. See on tunnel. Kui rong sõitma hakkab, kükitavad kõik mängijad kordamööda vee alla. Muidu ei mahu tunnelist läbi.

Rongimäng õpetab sukelduma. Et aga vette väljahingamisega harjuda, hüüame vee all kõvasti „uu“.

KUI SUGAV ON BASSEINIS VESI? JA KUI SOE?

Meie ujulas on kaks basseini. Väikeses bas-

seinis, kus lapsed ujumist õpivad, ulatub vesi kõhuni. Kraadiklaas aga näitab 28 pügalat. Nii sooja vett ei ole jõgedes-järvedes ka kõige kuumematel suvepäevadel.

KAS KÕIK LAPSED ÕPIVAD KURSUSTEL UJUMA?

See oleneb lastest endist. Kes on julged ja tublid, need saavad kõik ujumise selgeks.

PRAEGU ON KÜLMAD ILMAD. KAS UJULAS LAPSI HAIGUSED EI ÄHVARDA?

Vesi on soe, ujula ka. Seal pole külmetumist karta. Haigeks jäävad need poisid-tüdrukud, kes koduteele korralikult salli kaela ei pane või palitunööbid lahti jätavad.

KUI PALJU LAPSI UJUMISKURSUSTEL KÄIB?

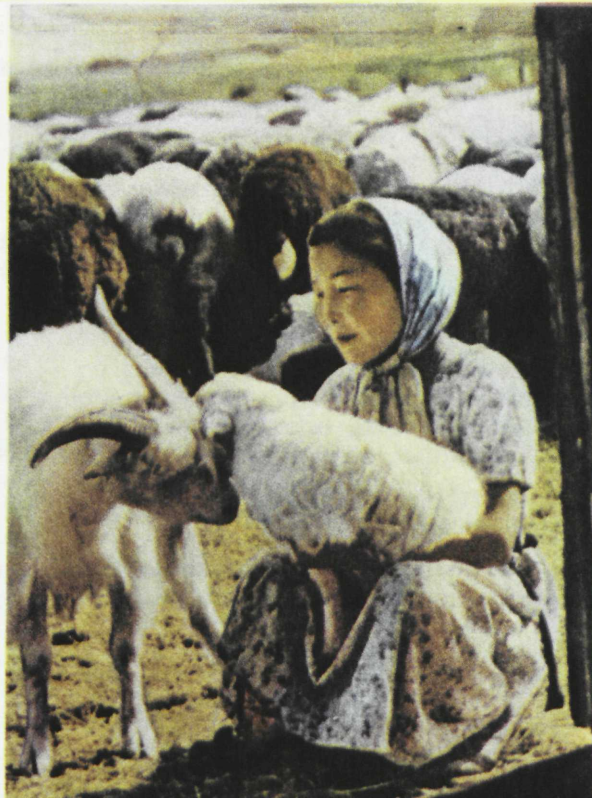
Aasta jooksul käib meie ujulas kursustel viis tuhat last. Ujumiskursused kestavad poolteist kuud.

Nõukogude Liit on rohkem kui sajale rahvale kodumaa. Tal on tuleval aastal oktoobripühade ajal viiekümnes sünnipäev. See on tähtis juubel! Selle üle rõõmustavad kõik nõukogude rahvad. Elatakse, töötatakse ja õpitakse ju ühises sõbralikus peres. Nii ka

tuvalased.

Nende elupaik on kaugel Siberis. Seal on kõrged mäed, mille tipud ulatuvad pilvedesse. Mägedes mürisevad masinad – kaevandatakse kulda, kivisütt. On laiad rohumaad, kus söövad hobuse- ja lambakarjad. On paksud metsapadrikud, kust koduraja leiab ainult osav jahimees.

Viiekümne aasta eest nimetati tuvalaste maad metsikuks. Siis ei osanud ükski tuvalane lugeda ega kirjutada. Ei olnud ju kooli. Inimesed rändasid loomakarjadega jõe äärest jõe äärde, mäenõlvalt mäenõlvale. Ei olnud paikseid asulaid. Nüüd on nägusate elumajadega kolhoosikülad. Igas suuremas asulas on kool. On kerkinud linnad. Pealinn Kõzõlis on mitu tehnikumi ja ka instituut tulevastele õpetajatele. Igal sügisel võib näha poisse ja tüdrukuid, kes kauge-
test taigaküladest ratsutavad internaatkooli. Suvel on lastel tööd ja tegemist kodukolhoosis. Karjustel on virku abilisi vaja. Kui saabub talvepakane ja lumi katab taiga, algab jaht. Tuvalased on kuulsad orava- ja sooblikütid. Karusnahast saab sooje kasukaid, kraesid ja mütse. Mõnikord lubatakse jahile kaasa tulla ka poistel ja tüdrukutel. Kavala soobli ja vilka orava tabamist on vaja varakult õppida.

Maldõiban ja Sugder teel kooli. Varja aitab suvel karja hvida. Kui kommunistlik noor Seren taigast tagasi tuleb, on tema vöö küljes ikka mõni orav või soobel.

LEILI ANDRE

Lumemees

SILMANÕÕBID;
NÕSUNINA,
KEHAKS LUMEPALL,
JALAD
NAGU VÄIKSED RATTAD
SELLE PALLI ALL.

NÕNDA VEEREB ÜLE ÕUE
KELGU JÄREL,
KELGU EES
PRUNTISSUINE
KOHEV VALGE
PISIKENE LUMEMEES.

Lapsed, kes siin ühest oma koolipäevast jutustavad, käivad Longi Algkoolis. See on väike kool, kuid ometi tundub terves vabariigis. Kaks aastat järjest olid Longi pioneerid ja oktoobrilapsed Viljandi rajooni parimad matkajad. Neil on ka tubli orkester. Ja nii palju ilusaid käsitöid, et Moskvas näitusel anti koolile aukiri.

Kõige selle eest armastavad Longi Algkooli lapsed väga oma õpetajaid Helju Mäge ja Vaike Pugalit, kes on mõlemad autasustatud Eesti NSV teenelise õpetaja nimetusega.

KODULOO RAAMAT (JUTUSTAB ALDO ARU)

Ükskord ütles õpetaja, et me loeksime, mis koduloo raamatus on reisimise kohta kirjutatud. Ta ütles, et varsti läheb seda vaja. Lõin kodus raamatu lahti. Reisimise peatükis oli juttu sõidukitest, millega reisitakse. Seal oli autobussi pilt ja rongipilt ja lennukipilt ja laevapilt. Ja veel oli seal küsimus, kus on meie lähim lennujaam ja lähim sadam. Ja juttu oli, kuidas reisil viisakas olla.

Mina olin ühe korra lennukiga sõitnud. See oli lõbusõit Tartu linna kohal. Aga koduloo raamatus ei olnud niisuguse lennuki pilti.

TUUT-TUUT, AUTOBUSS OOTAB! (JUTUSTAB MARE KÖSTER)

Reisipäeva hommikul sai meie klass autobussis kokku. Kooli lähedal maanteel sõidab palju au-

tobusse. Neile on tee kitsaks jäänud, sellepärast ehitatakse uut teed. Teedehitusel töötab palju masinaid, buldoosereid, teehöövleid, ekskavatoreid. Uus tee tuleb lai ja sirge.

Meie sõidusihiks oli Viljandi linn. Seal on meile lähim lennuväli. Õpetajal olid lennukipiletid juba ostetud. Kartsin natuke.

MIS ÕHUST PAISTAB (JUTUSTAB TIJU UIBU)

Mina ei saanud üldse aru, kuidas lennuk õhku tõusis. Alles veeres mööda maad, ja äkki olid all väikesed majad.

Põllud olid ülevalt vaadates nagu rohelised plekid. Raudtee näis pika sirge triibuna. Suured sood olid pruunid. Aga metsad paistsid läbi. Kui inimene seal kõndis, kohe nägi ära.

Varem ma mõtlesin, et lennuk kõigub õhus, aga meie lennuk küll ei kõikunud. Ja õpetaja ei saanudki meile selgitada, mis on õhuauk. Ühtegi

ÕHUS

ELLEN NIIT

Jalli sall

LUMEHANGES JAURAB JALL.
TEMA VÕIB, SEST TAL ON SALL.
LUMI EI SAA SISSE
TEMA JAURAMISSE,
NING ON TÄITSA TAHE
TEMA KAELAVAHE.

RÄ'AGI, JAURAM JALL,
KUST ON VÕETUD SUL SEE SALL?
JA MIS AJAST, KULLA JALL,
SUL NII KIRJU ON SEE SALL?

OTSEKOHE UTLEB JALL:
„MEMME TEHTUD ON SEE SALL,
SINI-PUNA-LILLAST
KIRJU LAMBA VILLAST.“

Illustreerinud S. VÄLJAL

niisugust auku ei juhtunud lennuki teele. See-eest näitas ta meile suurt Kikepera raba, Pärnu jõge ja Sindi linna. Maandumine läks niisama pehmelt nagu õhkutõus. Ainult lennuk põrises hirmus kõvasti. Pärast ei kuulnud me tükk aega üksteise juttu.

MIDA REISIJAD PEAVAD TEADMA (JUTUSTAB ENN MALSUB)

Koduloo raamatus oli palju pilte, kuidas reisil tuleb olla. Tänaval me ei käratsenud. Käisime ilusti üksteise järel. Üle sõidutee läksime ainult seal, kus oli jalakäijate rada. Ühest poest ostisime kõik saia. Aga käies me ei söönud. Ja saiu taskutesse ka ei pannud, nagu algul tahtsime. Õpetaja ütles, et ilusam on, kui paneme kõik saiad paberikotti.

Huvitav oli võõras linnas käia ja mõelda, kas ikka teed kõike nii, nagu viisakus nõuab.

MERELE! (JUTUSTAB ALDO ARU)

Pärnu suure silla juures on sadam. Seal seisavad kalatraalerid ja muud laevad. Meie läksime kaatritele.

Kaater sõitis mööda jõge mere poole. Kahel pool jõekallastel olid pikad kividest vallid. Neid kutsutakse muulideks. Muulid kaitsevad sadamasse sissesõiduteed tormi ajal.

Nüüd tuult ei olnud. Kaater tegi merel tiiru ja pöördus siis uuesti muulide vahele. Vastu tuli väike laev. Sellest hakkas meie kaater kangesti õõtsuma. Just nagu oleks äkki torm tulnud.

Kaldal kuivasid kalurite mõrrad.

Ümberringi lendlesid kajakad.

Veesõit on tore sõit.

Aldo, Mare, Enn, Tiiu, Uno:
„Nüüd me teame hästi, kuidas reisitakse.“

PILDIKE TULEVIKUST

„Noh, Ants ja Peeter, mis on?“
„Õpetaja, oleme korrapidajad. Tulime küsima, kuhu klass võimlemise tunniks peab kogunema.“

„On juba november, alustame suusapordiga. Kui pikki hüppeid mullu lasteaias sooritasite?“

„Sajameetrisi.“

„Nõnda. Siin katsume kahekilomeetrisi. Kogunege suusatorni.“

„Pole veel lund.“

„Kelle asi see on? Ikka korrapidajate! Leidke mõni väike valge pilv ning vahetunni lõpuks olgu lumi maast!“

Antsul tõmbus pea õlgade vahele. Koridoris kurtis ta:

„Ma puudusin, kui lumemuretsemist harjutati.“

„See-eest,“ vastas Peeter, „on see minu käes käkitegu. Lähme!“

Poisid siirdusid varustusruumi. Seal oli seintes rohkesti kappe ja sahtleid. Kumbki valis endale pauna moodi helikopteri ja sidus rihmadega selga, nii

Kuidas Peeter püksid ära kõrvetas

ELAR KUUS

Illustreerinud V. KOTKAS

et tüüripulk rinnale jäi. Sellega Ants piirduski. Peeter krabas sahtlitest veel mitu masinat.

„Lenduril on keelatud nii palju metallriistu kaasas kanda,“ teadis Ants.

„Ah, kes neid siia näeb!“ kostis Peeter ja toppis masinad oma püksitaskusse. Need mahtusid sinna parajasti.

Õues vajutasid poisid helikopteri stardinupule. Paunast nende seljal ilmusid propellerid ja viisid neid õhku, just sinna poole, kuhu nad tüüripulgaga sihtisid.

Taeva all veidi ringi vaadanud, näitas Ants näpuga:

„Ena, ongi üks väike valge pilv, nagu õpetaja tahtis.“

„Tasub mul sihukesega jännata,“ kirtsutas Peeter nina. „Ega ma enam tita ole. Oskan ka mõne suure musta pilvega toime tulla – nagu too seal eemal.“

Peeter võttis taskust revolvri moodi tuulemasina ja surus selle triklile. Masina torust lõõtsus tuul välja, lükkas suure musta pilve suusatorni juurde.

Korraga hõikas Ants:

„Kuule, sinu pilvest sajab vihma!“

„Pagan, vihma sajab, jah,“ nohises Peeter. Samas lisas: „Kuid minul on ju riistu, millega vihnaviga paranada.“

Ta otsis taskust fotoaparaadi taolise külmamasina ja hoidis selle ava pilve poole. Avast pahvatas käredat pakast välja, mis vihma tihedaks lumeks muutis. Peeter ristas käed uhkelt rinnale ja jorises laulda.

Tõustes üha ülespoole, ruttasid nad suusatorni tippu kõrgel üle pilve. Nende esimene klass oli juba seal. Kuulnud, et asi lumega on juttis, käskis õpetaja kõigil helikopterid seljast ära

panna ja tiivulised suusad jalgade otsa kinnitada. Seejärel kamandas:

„Hüppeks valmis olla! Tähele panna! Hopp!“

Õpetaja jäi paigale, õpilasterivi libistas end üle torni ääre ja kihutas vahtklaasist järsakut pidi alla. Trampliinilt lendasid nad õhku. Enne paistsid nad inimese-, siis varblasesuurused. Ent kui nad pilveni jõudsid ja sellest läbi vuhisesid, kostis mitu nii tugevat raksatust, et õpetaja imestunult kuulatas.

Viie minuti pärast kõrises tõstuk torni sisemuses – tõi hüppajad üles tagasi.

„Kas maabusite õnnelikult alla lumele?“ päris õpetaja.

„Jaa.“

„Aga mis mürtsumine pilvest kõmas? Ja mis kärtsahais see siia tekkis?“

Lapsed vaiksivad piinlikult. Peeter astus ette. Püksid ta jalas olid kõrbenud, tasku kohta ilmatu auk põlenud.

„Vabandage, õpetaja, mina... Ma tõin ühe suure musta pilve... Ainult et selles olid vanad suvised välgud sees ja... löid mind.“

„Sulle räägiti, et võta väike valge pilv,“ tõreles õpetaja, „sina talitad ikka vastupidi! Nagu mõni lasteaiatita... Miks välk sind tabas? Kas sa tema vastu süstitud pole?“

„Olen. Kuid ma kandsin taskus lubamatult palju metallesemeid...“

Et Peetril niigi nutt peale kippus, siis õpetaja teda enam ei noominud, vaid surus ühe automaadi kangile. Ta sai sealt paari uusi treeningupükse ning aitas need ise Peetril jalga tõmmata.

„Soo,“ sõnas ta, „nüüd korista oma äikesepilv kähku eest ära!“

Vurr! lendas Peeter minema. Teised rivistusid torni servale järjekordseks hüppeks.

VALGE KIBE KIVI

See on sool. Eestisse tuakse keedusoola meie kodumaa läänepiirilt, metsaga kaetud Karpaadi mägedest. Kord olin Karpaaides ja käisin soolakaevanduses.

Panin selga kaevuriietuse ja astusin tõstukisse. Südame alt võttis kõhedaks, kui tõstuk järsu nõksatusega hakkas kaevandusse laskuma. Mütsi külge kinnitatud elektrilamp näitas, et liigun nagu korstnas. Kuid seintel polnud nõge, mööda vilksatasid hoopis pruunid savikihid, mida läbistasid valged ja kollakad soolavöödid. Niisugust püstloodis kaevanduskäiku nimetatakse šahtiks.

Tõstuk peatus väga sügaval mäepöues. Elektrituled panid sarama kaevanduse soolaseinad. Rööbastel liikusid soolarongid. Sõitsin rongiga sinna, kus käis soolakaevandamine.

Ninas ja kurgus tundsin kipitamist. Selles oli süüdi peenike soolatolm, mida tekitasid töötavad masinad. Masinad kraapsid vagonettidesse suuri kamakaid. Ühes kohas puuriti soolalademesse auke. Neisse pani minõör lõhkeainet. Anti häire, et tööised lahkuksid kaevanduskäigust. Siis kõmasid plahvatused. Sool varises kamakatena seintel alla. Neid võis nüüd hakata vagonettidesse laadima.

Kõrvalkäigud olid suured koopataolised saalid. Kaevurid ütlesid, et need on kambrid, kust soola enam ei kaevandata. Need kambrid olid nii kõrged, et neisse võiks ehitada kas või üheksakorruselise maja.

Kogu see mäealune määratu soolakiht on mere kingitus inimestele. Kunagi muistsel ajal ei olnud siin veel mägesid, vaid laius soolane meri. Ilmad olid nii palavad, et merevesi madalates lahesoppides auras. Mida vähemaks vett jäi, seda soolasemaks ta muutus. Viimaks nii soolaseks, et sool väikeste kristallidena põhja vajus. Niiviisi moodustus aja jooksul paks-paks lade.

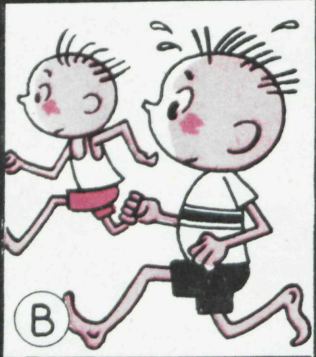
Vabrikutes soolakamakad peenestatakse, puhastatakse ja pakitakse. Siis saadetakse laiali üle meie kodumaa. Valge kibeda kivi rännak lõpeb ka sinu kodus – kõõgi soolavakas.

EINAR KLAAMANN,
geoloog

KINGAD, TUHVLID, SAAPAD

Inimesed nendel pildidel on kõik paljajalu. Missugused jalanõud sa neile siit annaksid?

KES ON KOERTE PEREMEHED?

KAMM-MÕISTATUS

Mis on põikritta kirjutatud?

TEEME LAHTI POSTIPAUNA! TEEME

Ema toimetused

Emal on koduseid töid palju. Hommikul tõuseb ta esimesena ja õhtul läheb viimasena voodisse. Esimeseks tööks on emal toiduvalmistamine. Siis saadab ta isa tööle ja äratab minu. Hommikueinet süüa koos emaga. Edasi ruttab ema sisseoste tegema. Tagasi tulnud, hakkab ta pesu pesema või tube korrastama. Siis püüan ema abistada. Õppetundide ettevalmistamisel abistab ema mind. Ohtuti loeb ta mulle raamatuid. Kui me isaga magama läheme, jääb ema üles, et meie riideid korrastada ja parandada. Tahan ruttu kasvada, siis jõuan ema rohkem aidata.

RUTH HALLIK,
L. Koidula nim. Pärnu 2. Keskkooli
oktoobrilaps

LAHTI POSTIPAUNA!

Miks hundid öösel ulvad

VANAL ARMSAL HALLIL AJAL
KÄANULISEL METSARAJAL
JALUTAS KORD HUNDIPOEG
NAGU VAIKE HUNDIKOER.
HUNDIPOJAL KAASAS EMA,
POEGA RANGELT KEELAS TEMA:
„ÄRA JOOKSE MINUST ETTE,
KUKUD VIIMAKS TIIGIVETTE!”
EMA KEELD EI POJAL' LOE,
JOOKSIS ÄRA HUNDIPOEG.

VARSTI PIMEDAKS LÄKS ÖHTU,
PILVE VARJUST ILMUS KUU.
HUNDU TUNDIS TÜHJA KÖHTU,
HÜÜDIS VALJULT: „EMA, UUI!”
MITU KORDA HUNDU HÜÜDIS,
EMA KÕRV TA HÜÜDE PÜÜDIS,
VASTU HÜÜDIS: „HUNDU, UUI!”
HUNDU VASTAS: „U-U-U!”

NÕNDA IGAL ÖHTUL HUUAB
HUNDIPOEG, ET SAADA SÜJA.
ÖHTUL TAEVA TÕUSEB KUU,
METSAS KUULED: „U-U-UUU!”

TIIU ÕIGLANE,

M. Härma nim. Tartu 2. Keskkooli
IV klassi oktoobrilaps

ULAL: „Näärivana jagab kinke” –
joonistanud 9-aastane MARET
GLADKOVA Kingissepa 8-kl. Koolist.

ALL: „Rebased jänesjahil” –
joonistanud 9-aastane EVE TALU
Kingissepa 8-kl. Koolist.

SEDA PUNAST JOONT MOODA LÕIKA VALJA KÕRVALOLEV KASITOOLEHT

Siin on kaks postkaarti. Need ei ole aga päris valmis. Sinu tööks jääb kaardid välja lõigata ja pildid hoolikalt värvida.

Näärivana kingikottidele kirjuta nende nimesid, keda tahad õnnitleda. Ja lõpuks kirjuta oma nimi kaardile alla. Kaardid mur-

Lõbusat
näärityju!

PALJU
ÕNNE
UUEL
AASTAL!

SOOVIB

ra valgeid punktiirjooni mööda kokku, nagu
joonistel näha.
Teisel kaardil löika märgitud kohast akna-

ruut välja. Nüüd otsusta, kuidas kaardi
kokku murrad ja kumma poole välja jätad.
Õnnesoovid võivad teele minna!

TÄNUTÄHEKS METSALIN-
DUDELE MINU POEGADE
KASVATAMISE EEST SÕIN
SUVEL ÄRA KÕIK MÜRBEIS-
TE KARVADEGA METSA-
KAHJURID.

Kägu

OLEN METSAKIRURÜ.
OPEREERIN OMA
TERAVA NOKAGA
PUID, EEMALDADES
KOOREPRAGUDEST
JA PUU SEEST
ÜRASKEID, SIK-
LASI JA
NENDE TÕUKE.

Rähn

KÕIK VÕISTLEMA!

KELLELE KULL
NALJALOOD
EI MEELDI!

Joonistanud V. HURT

Mõnus on neid kuulata ja naerda, aga tore on ka ise teistele jutustada. Kui teeksid õige proovi? Tuleta meelde see kõige naljakam lugu, mis sinu endaga on juhtunud või mida ise oled pealt näinud, ja kirjuta üles. Katsu

nii hästi kirjutada, et lugejalgi lõbus hakkaks. Aga kui sulle jutu asemel meeldib hoopis luuletust kirjutada, olen sellegi üle rõõmus. Ootan sinu naljalugu pärast näärpähi 20. jaanuariks. Ära unusta juurde märkimast oma

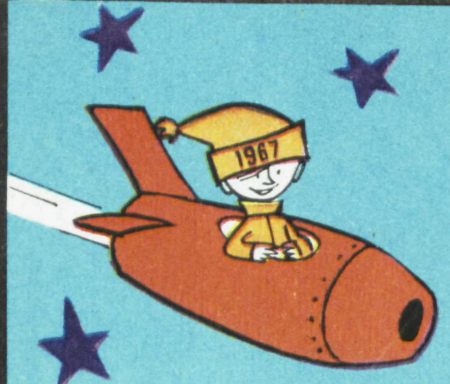
nime ja aadressi, kooli ja klassi! Minu aadress on: „Tähekes“ toimetuse, Estonia pst. 4, Tallinn. Nende jaoks, kellel lood hästi õnnestuvad, on mul valmis pandud õige mitu auhinda!

Teie Täheke

Esikaanel E. VALTERI illustratsioon luuletusele „Unine näärpäht“

ELKNU Keskkomitee ja ENSV Pioneeriorganisatsioon Nõukogu ajakiri „Täheke“ nr. 12 – 1966. Toimetuse kolleegium: L. Lilleaas, I. Linnat, E. Lootsar, H. Pukk, H. Raigna, M. Velleste. Peatoimetaja H. Pukk. Kunstiline toimetaja E. Pikk. EKP Keskkomitee Kirjastus, Tallinn, Lauristini 1, tel. 422-28. Toimetuse aadress: Tallinn, Estonia pst. 4, tel. 449-70, 475-20.

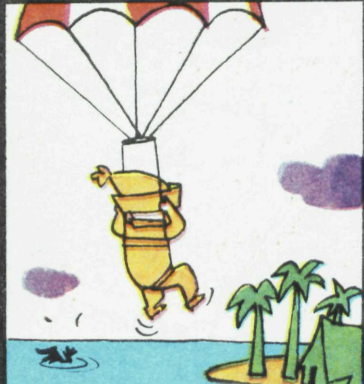
Laduda antud 26. X 1966. Trükkida antud 29. XI 1966. Trükkida antud 29. XI 1966. Trükiarv 52 000. Trükipoognaid 2. Arvutuspoognaid 2.95. MB-11218. Tellimise nr. 1579. Trükikoda „Oktoober“, Tallinn, Tartu mnt. 41. Ofsetipaber nr. 1, 100 g/m², 62x90, 1/8. Sovetski Tšelluloosi- ja Paberikombinaat, Kaliningradi oblast. Журнал «Звездочка». На эстонском языке. Издатель ЦК ЛКСМ Эстонии.

KAUGEL JA KAVALAS KOHAS ASUB AASTATE VALMISTAMISE VABRIK. SEALT ALUSTASKI UHIUUS UUS AASTA TEEKONDA MEIE JUURDE. NÄETE, JUBA TA LENDABKI MAAKERA KOHAL SINITAEVAS! 1

AGA ÄKKI JUHTUS MIDAGI KOHUTAVAT: TÖLINORIJATE RIIGI LÄHISTEL RÕNDAS UUT AASTAT SUUR MUST KULL! TRAHHI! 2

KURI KULL SAI SURMA. 3 RAKETT PURUNES. KOHKUNUD UUS AASTA LASKUS LANGEVARJUGA SAAREKESELE.

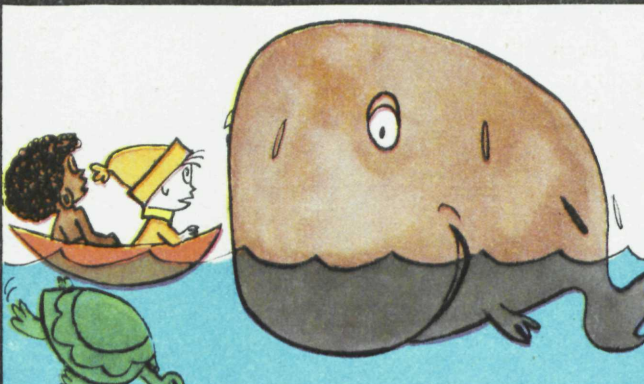

SAAREKESEL ELAS ŠOKOLAADPRUUN TÜDRUK LULLU. LULLU OLI HASTI ABIVALMIS. TA RAKENDAS ROHEKILPKONNA PAADI ETTE JA NAD SÖITSID OOKEANILE LAEVA OTSIMA. 4

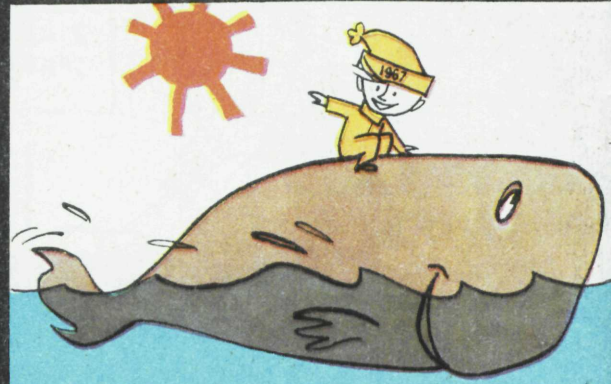

AGA NAD EI KOHANUD LAEVA. VÄSIMUS JA NUKRUS TIKKUSID VÄGISI KALLALE. 5

UUS AASTA SAABUS OIGEL AJAL O.KALLAS

KORRAGA KERKIS MEREST MAARATU MÄGI! SEE OLI VAAL. UUS AASTA, RÕNI MINU TURJALE, MA TUNNEN "TEED LAEVADE JUURDE," ÜTLES TA. 6

UUS AASTA TÄNAS LULLUT JA KILPKONNA NING KIHUTAS VAALA TURJAL MINEMA. 7

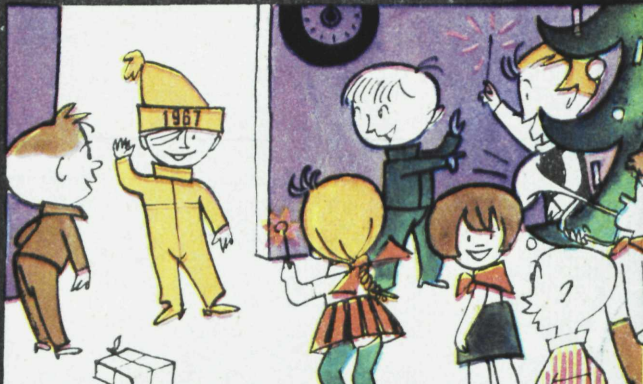
VAAL LEIDIS KOHE ÕIGE LAEVA ÜLES. SEE OLI MEIE KALAPIIGILAEV. MIS NÜÜD VIGA! 8

KAPTEN KUTSUS KOHALE HELIKOPTERI. HELIKOPTER VIIS UUE AASTA SUURELE MAALE. 9

SUUREL MAAL OOTAS UUT AASTAT ÜLIKIIRE REAKTIIVLENNUK, MIS TÕI TA VIUHTI! MEIE JUURDE. 10

JÄ UUS AASTA SAABUS OIGEL AJAL NAGUALATI. SELLE ÜLE ON MEIL KOIGIL HEA MEEL, ERITI AGA TEIL, LASTEL! 11